

Aika 03.02.2026, klo 16:00

Paikka Frenckell, Valvomo/ sähköinen kokous

Käsiteltävät asiat

§ 9 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 10 Pöytäkirjan tarkastus

§ 11 Läsnäolo- ja puheoikeudet

§ 12 Ajankohtaiskatsaus

**§ 13 Lausunto Lupa- ja valvontavirastolle, NG Nordic Finland Oy:n
hakemus ruopatud nollakuitumassan jätteeksi luokittelun
päättämisestä**

**§ 14 Lausunto vesi- ja ympäristöhakemuksesta koskien ruoppausta ja
vesistötäyttöä Hiedanrannan-Niemenrannan vesialueella ja
ruopatud massan käsittelyä Näsisaarella**

§ 15 Toimenpidevaatimus koskien pengertämistä Ala-Pispalassa

Osallistujat

Lahtinen Jussi, puheenjohtaja
Höyssä Matti, 1. varapuheenjohtaja
Sandström Hanna, sihteeri
Hankala-Vuorinen Minna
Helin Jukka
Henttonen Juha, Rakennusvalvontapäällikkö
Kaario Taru
Kaleva Lassi
Kallioranta Annemari
Nikupaaavo-Oksanen Tarja, Viestintäasiantuntija
Nurminen Mikko, Johtaja
Pajukangas Tiitus
Sassi Sari
Skippari Kati, Ympäristöpäällikkö
Tammi Aleksi

§ 9**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus****Päätösehdotus**

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Perustelut

Mahdollistettu osallistuminen sähköiseen kokoukseen yhtäläisin näkö- ja ääniyhteyksin kuntalain 99 §:n ja hallintosäännön 116 §:n mukaan Selman kokoustyötilalla ja Teams-kokouksella.

§ 10**Pöytäkirjan tarkastus****Päätösehdotus**

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Matti Höyssä ja Tiitus Pajukangas (varalle Jukka Helin).

Perustelut

Pöytäkirja on tarkastettavana ja sähköisesti allekirjoitettavana viimeistään torstaina 5.2.2026.

§ 11

Läsnäolo- ja puheoikeudet

Päätösehdotus

Myönnetään läsnäolo- ja puheoikeus tässä kokouksessa seuraavasti:
- § 12 ympäristötarkastaja Sanna Markkanen

§ 12**Ajankohtaiskatsaus**

Esittelijä: Sassi Sari Ympäristötarkastaja, Henttonen Juha
Rakennusvalvontapäällikkö

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi.

Perustelut

Katsaus ympäristö- ja rakennusjaoston ajankohtaisiin asioihin:

- Tampereen vesistöjen tila ja vesiensuojelu (Sanna Markkanen)
- Tapausesimerkki louhimon yhteislupakäsittelyprosessista
- Vaasan hallinto-oikeuden päätökset koskien valituksia Pirkanmaan ELY-keskuksen 14.11.2024 ja 30.1.2025 antamista päätöksistä

Kirjallisena esittelynä kokoustyötilassa:

- Ympäristönsuojelun viranhaltijapäätökset

§ 13**Lausunto Lupa- ja valvontavirastolle, NG Nordic Finland Oy:n hakemus ruopatud nollakuitumassan jätteeksi luokittelun päättämisestä**

TRE:6362/11.01.00/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

Sassi Sari

Valmistelijan yhteystiedot

Ympäristötarkastaja Jaana Lappeteläinen, etunimi.sukunimi@tampere.fi, puh. 040 806 3448.

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Hanna Sandström, etunimi.sukunimi@tampere.fi, puh. 040 750 1876.

Esittelijä: Sassi Sari, Ympäristötarkastaja

Päätösehdotus

Lupa- ja valvontavirastolle annetaan oheinen lausunto NG Nordic Finland Oy:n ruopatud nollakuitumassan jätteeksi luokittelun päättämistä koskevasta hakemuksesta.

Perustelut

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto) on pyytänyt Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta lausuntoa NG Nordic Finland Oy:n hakemuksesta, joka koskee ruopatud nollakuitumassan jätteeksi luokittelun päättämistä. Lausunnon diaarinumero on LSSAVI/25016/2025. Lausunto on pyydetty antamaan 15.1.2026 mennessä. Lausunnon antamiseen on saatu lisääikaa 9.2.2026 saakka.

NG Nordic Finland Oy (ent. Fortum Waste Solutions Oy) hakee Näsijärvestä ruopatud ja kuivatulle nollakuitumassalle jätelain (646 /2011) 5 b §:n mukaista jätteeksi luokittelun päättämistä (ei enää jätettä, EEJ). Jätelain 5 b pykälän 1. momentissa säädetään, että jäte, joka on kierrätetty tai muuten hyödynnetty, ei ole enää jätettä, jos:

- 1) sitä on määrä käyttää erityisiin tarkoituksiin
- 2) sillä on markkinat tai kysyntää
- 3) se täyttää käyttötarkoituksensa mukaiset tekniset vaatimukset ja on vastaaviin tuotteisiin sovellettavien säännösten ja standardien mukainen ja
- 4) sen käyttö ei kokonaisuutena arvioiden aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Hyödyntämistoimi ja hyödyntämistoimeen syötettävä materiaali

Näsijärven Lielahden vesialueen pohjassa esiintyy arviolta 1,2–1,3 miljoonaa kuutiometriä sedimentoitunutta nollakuitua. Nollakuitumassan arvioidaan koostuvan noin 50 % hienojakoisesta kuitumassasta sekä 50 %

tikkumaisesta massasta. Sedimentoitunut nollakuitua on tarkoitus poistaa osittain vesistöalueen pohjasta ja käsitellä Näsisaaren käsittely- ja välivarastointialueella. Käsittelylle on haettu erillistä vesi- ja ympäristölupaa (LSSAVI/8318/2024), ja hakemuksesta on pyydetty erikseen lausuntoa Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta.

Hakija esittää, että ruopatus nollakuidun käsittelyprosessi katsotaan jäteasetuksen (VNA jätteistä, 978/2021) mukaiseksi hyödyntämistoimeksi, sillä käsittelyprosessin läpikäytyään nollakuidun katsotaan soveltuvan energiantuotannon polttoainekäyttöön. Hyödyntämistoimen katsotaan olevan loppuun saatettu (ei enää jätettä -piste), kun lopputuotteen laatu on varmistettu laadunhallintajärjestelmän mukaisesti.

Käyttötarkoitus

Kuivattu nollakuitu on tarkoitus käyttää jätestatuksen päättymisen jälkeen energiantuotannossa polttoaineena. Kuitumassaa ja tikkumaista massaa voidaan hakemuksen mukaan käyttää energiantuotantolaitoksissa, joissa käytössä oleva kattilatyypin (kiertoleijukattila) kestää kosteuden ja paljon haihtuvia aineita sisältävien polttoaineiden polton. Näihin lukeutuvat turvetta, kierrätyspuuta ja/tai puhtaita biopolttoaineita käyttävät voimalaitokset tai rinnakkaispolttolaitokset. Kuivattu nollakuitu luokitellaan polttoaineluokituksessa kuitu-/biolietteeksi (21.40.30), joka sisältää puunjalostuksen yhteydessä syntyneitä lietteitä, kuten kuitu /primäärilietettä, metsäteollisuuslaitosten jätevedenpuhdistuksessa syntyntä biolietettä ja kuorimolietettä.

Markkinat ja kysyntä

Hakemuksen mukaan tuote täyttää vastaavaan käyttötarkoitukseen tarkoitettujen kiinteiden biopolttoaineiden laatuvaatimukset, jolloin sen markkinoita ja kysyntää voidaan verrata tavanomaisten kiinteiden biopolttoaineiden markkinoihin ja kysyntään. Hakijan näkemyksen mukaan kuivatus lopputuotteen jatkokäytöstä on varmuus, sillä puupohjaisilla biopolttoaineilla on kysyntää Suomessa, ja sitä voidaan markkinoida yleisesti turvetta, kierrätyspuuta ja/tai puhtaita biopolttoaineita käyttäville voimalaitoksille tai rinnakkaispolttolaitoksille. Kyseiset laitokset ovat polttoaineteholtaan 5 MW laitoksia tai suurempia. Ennakkoneuvotteluja hakija on käynyt kuivatus nollakuidun energiahyödyntämisestä muun muassa Tampereen Energia Oy:n kanssa. Hakija on esittänyt hakemuksen liitteenä Tampereen Energia Oy:n lausunnon ja muiden energiahyödyntäjien kanssa käymäänsä sähköpostiviestinvaihtoa sen tueksi, että kuivatulle nollakuidulle on olemassa kysyntää.

Käyttötarkoituksen mukaiset tekniset vaatimukset ja rinnastettavuus markkinoilla oleviin vastaaviin tuotteisiin

Käsittelyprosessin lopputuote (kuitumainen ja tikkumainen nollakuitu) on hakijan mukaan teknisiltä ominaisuuksiltaan hyvin samankaltainen kuin turve ja yleisesti käytössä olevat puupohjaiset polttoaineet. Koska kuitumassan ja tikkumaisen massan tehollinen lämpöarvo ja muut

tekniset ominaisuudet vastaavat muita yleisesti käytössä olevia kiinteitä polttoaineita, arvioi hakija materiaalien olevan yleisesti soveltuvia energiantuotannon polttoainekäyttöön. Hakemuksen mukaan kuitumassa ja tikkumainen massa vastaavat käsiteltävyydeltään muita tavanomaisia puupohjaisia biopolttoaineita, eivätkä ne sisällä mekaanisia epäpuhtauksia. Voimalaitoksissa tyypillinen raja-arvo polttoaineen sisältämälle kloorille on 0,3...0,9 m-% ja rikille 0,2...0,4 m-%. Koekuivauksissa tuotetun tikkumaisen lopputuotteen kloori- ja rikkipitoisuudet ovat esiintyneet näiden raja-arvojen alapuolella. Koekuivauksissa tuotetun kuitumaisen lopputuotteen klooripitoisuuden keskiarvo alittaa selvästi voimalaitosten tyypillisen raja-arvon, mutta sen rikkipitoisuuksien keskiarvo- ja mediaanipitoisuudet asettuvat hieman tyypillistä rikkipitoisuuden raja-arvoa korkeammaksi.

Materiaalista mahdollisesti aiheutuva vaara tai haitta terveydelle tai ympäristölle

Hakija ei arvioi kuivatun lopputuotteen lisäävän voimalaitoksen haitallisia ympäristö- ja/tai terveysvaikutuksia, sillä kuivatun nollakuidun poltto tulee tapahtumaan laitosta koskevien lupaehtojen mukaisesti. Hakijan arvion mukaan nollakuitumassa ei yleisesti ottaen eroa kemiallisen koostumuksensa (elementaarianalyysi) perusteella muista käytössä olevista kiinteistä polttoaineista. Lisäksi hakijan mukaan nollakuitumateriaali vastaa sen orgaanisten haitta-aineiden ja yhdisteiden pitoisuuksien sekä niiden ympäristö- ja terveysvaikutuksien osalta ei-jäteperäisiä polttoaineita. Hakija arvioi, ettei nollakuidussa todettujen orgaanisten yhdisteiden arvioida esiintyvän pitoisuustasoilla, jotka aiheuttaisivat merkittävää haittaa terveydelle tai ympäristölle hyödyntämistoimen aikana tai energiantuotannon polttoainekäytössä. Hakija arvioi lisäksi, ettei käsittelyprosessin lopputuote (kuitumassa ja tikkumainen massa) kuulu terveyden ja ympäristönsuojelua varten Euroopan parlamentin ja neuvoston laatiman asetuksen N:o 1907/2006 (REACH-asetuksen) alaisuuteen.

Laadunvarmistus/laadunhallinta

Hakija on laatinut seuranta- ja tarkkailuohjelman, jonka mukaan tarkkaillaan nollakuidun käsittelyprosessia ja muun muassa prosessin syötteenä olevan nollakuidun laatua. Kuivatun nollakuidun laadunhallintajärjestelmä on esitetty EEJ-hakemuksen erillisenä liitteenä.

Lausunto

Jätelain 6 §:n kohdan 23 mukaan *jätteen hyödyntämisellä* tarkoitetaan toimintaa, jonka ensisijaisena tuloksena jäte käytetään hyödyksi tuotantolaitoksessa tai muualla taloudessa siten, että sillä korvataan kyseiseen tarkoitukseen muutoin käytettäviä aineita tai esineitä, mukaan lukien jätteen valmistelu tällaista tarkoitusta varten. NG Nordic Finland Oy käsittelee ruopattua nollakuitua siten, että sitä käsiteltynä voidaan hyödyntää energiantuotannossa. Käsittely on Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan nollakuidun valmistelua energiahyödyntämistä varten, ja se siten täyttää jätelain 6 §:n 23-kohdan mukaisen jätteen hyödyntämistä koskevan määritelmän.

NG Nordic Finland Oy:n käsittelyprosessissa ruopattu nollakuitu käsitellään siten, että se valmistetaan energiahyötykäytössä hyödynnettäväksi polttoaineeksi eli sillä on jätelain 5b-pykälän mukainen käyttötarkoitus, ja se täyttää polttoaineelle asetetut tekniset vaatimukset. Polttoaineelle on kysyntää, eikä sen käyttö aiheuta merkittävää haittaa terveydelle tai ympäristölle. Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan NG Nordic Finland Oy:n käsittelyprosessissa käsitelty ruopattu nollakuitu täyttää jätelain 5b-pykälässä asetetut edellytykset sille, ettei käsitelty nollakuitu ole polttoaineeksi hyödynnettäessä enää jätettä.

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto (sähköisen asiointipalvelun kautta ytietopalvelu.lvv.fi)

§ 14

**Lausunto vesi- ja ympäristöhakemuksesta koskien ruoppausta ja vesistötäyttöä
Hiedanrannan-Niemenrannan vesialueella ja ruopatun massan käsittelyä Näsisaassa**

TRE:1793/11.01.00/2024

Valmistelijat / lisätiedot:

Sassi Sari

Valmistelijan yhteystiedotYmpäristötarkastaja Emmi Lehtonen, 040 800 4975, etunimi.
sukunimi@tampere.fi.**Lisätietoja päätöksestä**Hallintosihteeri Hanna Sandström, puh. 040 750 1876, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Sassi Sari, Ympäristötarkastaja

Päätösehdotus

Länsi- ja Sisä- Suomen aluehallintovirastolle annetaan oheinen lausunto vesi- ja ympäristölupahakemuksesta koskien ruoppausta ja vesistötäyttöä Hiedanrannan-Niemenrannan vesialueella ja ruopatun massan käsittelyä Näsisaassa sekä toiminnan aloittamis- ja valmistelulupaa.

Perustelut

Lupa- ja valvontavirasto (entinen Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto) pyytää Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta lausuntoa Tampereen kaupungin vesi- ja ympäristölupahakemuksesta (LSSAVI/8318/2024). Lausunto on pyydetty 15.1.2026 mennessä, mutta lausunnon antamiselle on saatu lisäaikaa 9.2.2026 saakka.

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet ympäristötarkastajat Emmi Lehtonen, Sanna Markkanen, Jaana Lappeteläinen ja Ari Elsilä.

Hankekuvaus

Tampereen kaupunki hakee vesilain ja ympäristönsuojelulain mukaista lupaa Tampereen kaupungin alueella Lielahdessa, Hiedanrannan-Niemenrannan vesialueella, sijaitsevan nollakuitupankin osittaiseen ruoppaukseen, vesistötäyttöihin alueella, ruoppausmassojen kuivaukseen, kuivatusveden käsittelyyn ja takaisin järveen johtamiseen sekä kuivatun massan välivarastointiin. Massat siirretään ja käytetään kuivauksen jälkeen energiantuotannossa erillisen luvan omaavissa kohteissa. Tampereen kaupunki omistaa ja hallinnoi kaikkia hankealueen kiinteistöjä.

Hankkeen tarkoituksena on poistaa osa (30 %) vesialueen pohjalle kerrostuneesta, entisen sellutehtaan toiminnasta peräisin olevasta kuitujätteestä, eli ns. nollakuidusta. Hankkeen tavoitteena on parantaa Lielahden vesistöalueen virkistyskäyttömahdollisuuksia ja mahdollistaa Hiedanrannan alueidenkäytön yleissuunnitelman mukainen toiminta. Nollakuidun ruoppausta tehdään noin 3,5 m vedensyvyyteen saakka

Näsijärven keskivedenpinnasta. Arvioitu ruopattava ja käsiteltävä massamäärä on enintään noin 400 000 m³ktr ja ruopattavan alueen pinta-ala enintään noin 280 000 m²tr. Ruoppauksen kestoksi on arvioitu noin 4 vuotta, eli ruoppausmäärä on noin 100 000 m³ktr/vuosi. Koko hankkeen keston on arvioitu olevan 5 vuotta. Vanhan reunapenkereen stabiliteettia parantavia vesistötäytyksiä arvioidaan tehtävän noin 10 000 m³rtr noin 4 700 m²tr alalla.

Massojen mekaanista käsittelyä ja välivarastointia on suunniteltu tehtävän vuoden 2022 jälkeen rakennetussa tekosaareissa, Näsisaaressa, sen pohjoisreunalla. Kuivatusvedet käsitellään ennen niiden palauttamista takaisin ruoppausalueelle. Hakemuksen mukaan vesialueen ruoppaustyöstä ja ruoppausmassojen kuivatuksesta aiheutuu vähäisiä työnaikaisia vedenlaatumuutoksia, kuten veden samentumista ja kiintoaineen kulkeutumista sekä vähäistä haitta-aine- ja ravinnekuormitusta. Muita häiritseviä vaikutuksia ovat työn aikainen vedenpäällinen ja vedenalainen melu, hajupäästöt sekä paikallinen vesiliikenteen lisääntyminen. Hankkeella on pitkäaikaisia positiivisia vaikutuksia alueen vesistöön, mahdollistaen tulevaisuudessa rannan virkistyskäytön. Hankkeen vaikutuksia esitetään tarkkailtavaksi vesinäytteenotoin ja muilla tavoin.

Ympäristösuojeluviranomaisen lausunto

Riskinarviointi ja tarkkailut

Hakemuksen tarkkailuohjelman mukaan nollakuidussa, sen huokosvedessä ja nollakuidun kiintoainejäännöksessä on havaittu seuraavia kohonneita pitoisuuksia ja ominaisuuksia; ravinteet, metallit (As, Co, Cu, Hg), hapan pH, korkea orgaanisen aineksen määrä ja alhainen kuiva-aineen määrä eli materiaalin vettä pidättävä ominaisuus. Nollakuidussa on todettu myös pieniä määriä erilaisia orgaanisia haitta-aineita. Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranominen huomauttaa, että hakemuksessa esitettyjen tutkimustulosten mukaan huokos-, suoto- ja kuivatusveden nikkeli-, sinkki- ja vanadiinipitoisuudet ovat myös olleet koholla. Hakemuksen liitteenä olevaan riskinarviointiin ei ole kriittiseksi haitta-aineeksi otettu mukaan vanadiinia. Lisäksi riskinarvioinnissa työnaikaiset vaikutukset on arvioitu olevan kestoaltaan lyhytaikaisia (noin 3 vuotta), kun taas hakemuksessa työn on arvioitu kestävän 4 vuotta.

Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan ruoppauksen vesistövaikutusten lähtötilanteen, työnaikaiseen ja jälkitarkkailuun tulee hakemuksessa esitettyjen parametrien lisäksi ottaa mukaan myös vanadiini ja sameus. Myös sedimentin ja kuivatusvesien laadun tarkkailuun tulee lisätä vanadiini. Vesistövaikutusten tarkkailun näytteitä tulee ottaa toiminta-alueella ja sen vaikutusalueella suojaverhon ulkopuolella myös syvemmistä vesikerroksista kuin hakemuksessa esitetystä pintavedestä (0,5 metriä).

Tarkkailua on tehtävä pohjavesiputkien lisäksi myös kanavan happipitoisuudesta osana Hiedanrannan vesistötäytön luvan (Länsi ja

Sisä-Suomi Dnro LSSAVI/4532/2019) mukaista tarkkailua. Tarkkailuaikaa on jatkettava Hiedanrannan vesistötäytön tarkkailun päättymisen jälkeen, mikäli ruoppaus Hankkeen aiheuttamia vaikutuksia todetaan.

Mikäli hankkeella todetaan olevan vaikutuksia Näsisaaren ja maa-alueen välisen kanavan vedenlaatuun, erityisesti happipitoisuuteen, tulee noudattaa Hiedanrannan vesistötäytön luvassa annettuja määräyksiä 33 ja 34 (kanavan ilmastaminen) soveltuvien osien.

Tampere, 0-kuidun ruoppauksen ja kuivatuksen -riskinarviossa (Sitowise, 30.10.2024 YKK67990, LIITE 10) on esitetty väärän pohjavesialueen tietoja kappaleessa 3.3. Näsisaari sijaitsee osittain Epilänharju-Villilä A-pohjavesialueella, ei B-pohjavesialueella. Esimerkiksi riskinarvioinnissa esitetyt pohjavesiputket sijaitsevat B-pohjavesialueella.

Tarkkailujen tulokset ja tulosten yhteenvetoreportit tulee toimittaa tiedoksi myös Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Haju- ja pölyvaikutukset

Hakemuksen mukaan hajuhaitat ovat ruoppausmassan käsittelyn yhteydessä merkittävimpiä potentiaalisia ympäristön asukkaiden viihtyvyyteen vaikuttavia päästöjä. Nollakuidun käsittelystä aiheutuvat hajuhaitat on estettävä käyttäen kaikissa prosessin vaiheissa parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Esikäsittely- ja ilmastuslaitteiden tulee olla katettuja käsittelyn ajan. Esikäsittely- ja ilmastuslaitteiden ilma on johdettava käsiteltäväksi ennen sen johtamista ulkoilmaan. Mikäli nollakuidun käsittelystä aiheutuu merkittävää hajuhaittaa asuinalueilla, on hajuntorjuntaa tehostettava. Varastointiaumat on peitettävä aumamuovilla tai muulla vastaavalla tavalla. Myös täytettävää aumaa on pidettävä peitettynä aina, kun se on täytönteknisesti mahdollista.

Koska työ kestää useita vuosia ja sitä tehdään lähes päivittäin, seuranta- ja tarkkailusuunnitelman mukainen, käytännössä vain kerran kuukaudessa tehtävä hajutarkkailua ei ole riittävää. Hakija onkin syytä velvoittaa ylläpitämään jätekeskuksien tapaan reaaliaikaista hajumallinnusta, johon liitettävillä sivustoilla on syytä olla palautteenantomahdollisuus koetuista haitoista. Reaaliaikainen, mallinnukseen perustuva hajuseuranta palautteenantomahdollisuuksineen vähentäisi viranomaistahoille tulevia valituksia ja mahdollistaisi esimerkiksi sen, että kauharuoppauksen aiheuttaessa hajuhaittoja työ voitaisiin jopa ennakkoidusti keskeyttää hakemussuunnitelmassa esitetyn mukaisesti.

Toiminnan pölyvaikutukset on esitetty hakemuksessa niukasti. Kuivatun nollakuidun kuljetuksessa ja tarvittaessa muussa toiminnassa on huomioitava, ettei pöly pääse leviämään ympäristöön ja aiheuta haittaa esimerkiksi raitiotien rakenteille.

Muita huomioita

Hakemuksen mukaan tasausaltaassa käytetään vedeneristyksenä HDPE-kalvoa asennusalueistoinen sekä geotekstiiliä. HDPE-kalvojen saumat tulee tehdä tiiviiksi ja tiiveys varmistaa asianmukaisesti.

Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen tietojen mukaan Lielahden alueella on tehty vesikasvillisuusselvityksiä vuosina 2009, 2011 ja 2013 (*KVVY ry 2014: Tammerkosken uuden padon ja tulvakanavan rakentamisen aikaisten vaikutusten tarkkailu Näsijärven alueella /kasvillisuusselvitys vuonna 2013*). Selvitysten perusteella Lielahden vesikasvillisuus oli hyvin niukkaa. Lisäksi ympäristöhallinnon pohjaeläinrekisterin eli Pohje-rekisterin mukaan hankealueen itäpuolelta havaintopaikoilla Näsijärvi N2 Lielähti ja Lielähti B7 on tutkimustuloksia pohjaeläimistä vuosilta 2007 ja 2013.

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto (sähköisen asiointipalvelun kautta ytietopalvelu. lvv.fi)

Liitteet

- 1 Liite yrja 3.2.2026 hakemuksen liite 7 Ruoppausalueen suunnitelmat.pdf
- 2 Liite yrja 3.2.2026 hakemuksen liite 8 kuivatusalueen asemapiirros.pdf
- 3 Liite yrja 3.2.2026 hakemuksen liite 12 hajumallinnusraportit 20241007.pdf
- 4 Liite yrja 3.2.2026 hakemuksen liite 10 Ympäristöriskinarvio 20241030.pdf
- 5 Liite yrja 3.2.2026 Nollakuituhanke vesi- ja ympäristölupahakemus

§ 15**Toimenpidevaatimus koskien pengertämistä Ala-Pispalassa**

TRE:465/10.03.01/2026

Valmistelijat / lisätiedot:

Lehtilä Juha

Valmistelijan yhteystiedot

Tarkastusinsinööri Juha Lehtilä, puh 0400 624 602 etunimi.
sukunimi@tampere.fi ja johtava juristi Riikka Viitaniemi, puh. 050 5263
225, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Hanna Sandström, puh. 040 750 1876, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Henttonen Juha, Rakennusvalvontapäällikkö

Päätösehdotus

Rakennusvalvontaan ilmoitettu toimenpidevaatimus ei edellytä
toimenpiteitä tämän päätöksen lisäksi.

Perustelut

Asian taustaa

Kohteen tiedot: Kiinteistölle 837-218-1356-0003 on rakennusluvalla 88-
0772-R rakennettu uudisrakennuksena omakotitalo, jonka
loppukatselmus on toimitettu 27.5.1993.

Naapuri on ilmoittanut rakennusvalvontaan 15.8.2025, että tontin rajalle
on ilmestynyt naapurin rakentama penger, joka on ilmoituksen mukaan
hiukan ilmoittajan tontin puolella. Asia oli paljastunut ilmoittajalle
12.8.2025, kun hän oli raivannut tonttiaan rajalta. Ilmoittaja on
ilmoittanut asentaneensa merkkinarun rajalle ja pyytänyt naapuria
purkamaan rakenteet siltä osin, kun ne ovat ilmoittajan tontilla ja
huolehtimaan sade- ja sulamisvesien ohjauksesta niin, etteivät ne valu
hänen tontilleen ja talonsa kivijalkaan. Ilmoittajan mukaan 15.8.2025
mennessä naapuri ei ole ottanut yhteyttä ilmoittajaan, mutta on siirtänyt
rajaa osoittavaa merkkinarua. Ilmoittaja päättelee, että naapuri ei tule
tekemään asialle mitään. Ilmoittaja tiedustelee rakennusvalvonalta,
onko isohkoista kivistä ja laastista lupa nostaa pihaansa puolisen metriä.
Ilmoittaja on lähettänyt rakennusvalvontaan kuvan pengerryksestä (liite 1
yrja).

Naapurin antama selvitys asiassa

Rakennusvalvonta on pyytänyt penkereen rakentaneelta kiinteistön
omistajalta selvitystä, miten rakennusjärjestyksen määräykset on
huomioitu kivipenkereessä / tukimuurissa ja onko tukimuurin
rakentamiseen rajalle saatu naapurin suostumus. Selvitys tuli toimittaa
rakennusvalvontaan 26.9.2025 mennessä.

Rakennusvalvonta on saanut kiinteistön omistajalta selvityksen 24.9.2025. Annetussa selvityksessä todetaan, että kiinteistö (837-218-1356-0003) sijaitsee Ala-Pispalassa Pispalanharjun etelärinteessä, viistosti viettävällä tontilla, jossa luonnollinen kaltevuus ohjaa pintavedet osittain sekä itäpuolisen naapurin tontin suuntaan että Tahmelan viertotien suuntaan. Tontin maaston muoto ja rakennuksen korkeussijainnit ovat johtaneet siihen, että sadevedet ja lumien sulamisvedet ovat aiemmin voineet kulkeutua osittain myös kohti itäpuolisen naapurin kiinteistöä, mikä tontin omistajan selvityksen mukaan ei ole toivottavaa kummankaan osapuolen kannalta. Tämän vuoksi kiinteistön omistaja kertoo rakentaneensa tontille matalan, reilun 40 cm:n korkuisen pengerryksen rakennuksen itäpuolelle. Tämän pengerryksen tarkoituksena on muuttaa pintamaan luiskan kaltevuutta rakennuksen itäpuolella siten, että vedet ohjautuvat jatkossa omalle tontille, eikä enää ollenkaan naapurin puolelle. Selvityksen antajan mukaan ratkaisu on teknisesti ja ympäristöllisesti perusteltu, ja sen avulla voidaan ehkäistä mahdollisia kosteus- tai perustusrakenteisiin liittyviä ongelmia. Selvityksen antaja kertoo, että kyseinen luiskan muutos on toteutettu lapiotyönä pääosin kyseisellä paikalla sijainneen aiemman pengerluiskan maamassojen pienenä kaltevuusmuutoksena / korjauksena, ja se tukeutuu rajan puolella nyt matalaan kiviseen tukimuuriin, jonka viimeistely on tosin jäänyt vähän kesken. Annetun selvityksen mukaan tukimuurin etäisyys naapurin rajasta on nyt noin 20–30 cm ja tukimuurin pintakiveyksen tyylin on tarkoitus noudattaa Pispalan alueelle ominaista pulterikivistä rinnepihan ilmettä, jota esiintyy laajasti naapurustossa. Tontin omistajan tavoitteena on ollut säilyttää alueen kulttuurihistoriallinen maisemallinen yhtenäisyys ja toteuttaa ratkaisu, joka istuu luontevasti ympäristöönsä. Naapurin suostumusta luiskan muutokseen ei ole erikseen pyydetty. Naapurin antaman selvityksen liitteenä rakennusvalvonnalle on toimitettu kuvia pengerryksestä (liite 2 yrja).

Rakennusvalvonnan selvitys asiassa

Voimassa olevan rakentamislain mukaan pengertäminen ei ole luvanvaraista. Rakennusjärjestyksen mukaan luiskaaminen ja pengertäminen on toteutettava kokonaan omalla tontilla siten, etteivät maa-ainekset ja hulevedet valu naapuritontin puolelle tai katu- tai muulle yleiselle alueelle. Tukimuurin sijoittaminen naapuritontin rajalle edellyttää naapuritontin omistajan tai haltijan suostumusta. Erityisestä syystä rakennusvalvontaviranomainen voi antaa luvan rakentaa tukimuurin naapurin rajaan kiinni, vaikka tämä ei ole antanut suostumustaan, tai osin yleisen alueen puolelle. Asemakaavan 008310 rakentamistapaohje (hyväksytty valtuustossa 19.8.2024) säätelee tontin pengertämistä seuraavasti: Tasamaatontilla maanpintaa ei saa korottaa eikä syventää yli 0,5 m. Loivalla rinnetontilla, jonka keskikaltevuus on alle ~10 astetta, pengerrys tai tukimuuri saa olla katurajalla ja tontilla enintään 0,5 m. Keskijyrkällä rinnetontilla, jonka keskikaltevuus on enintään ~26 astetta, pengerrys tai tukimuuri on katurajalla enintään 2 m, tontilla enintään 1,0 m. Jyrkällä rinnetontilla, jonka keskikaltevuus on yli 26 astetta, pengerrys tai tukimuuri on katurajalla enintään 2 m, tontilla

enintään 1,4 m. Edellä mainittu huomioiden rakennusvalvonta ei puutu pengertämiseen alueilla, joissa luontaisesti vallitsee korkeuseroja tonttien välillä ja penkereen korkeuden ollessa alle 0,5 m se tapahtuu asemakaavan sallimissa rajoissa eivätkä tehdyt toimenpiteet lisää hulevesien kulkeutumista naapuritontille. Mitä tulee rakenteiden rajan ylityksiin, rakennusvalvonta ei ota kantaa rajariitoihin ja niihin liittyvät erimielisyydet ratkaistaan yksityisoikeudellisesti käräjäoikeudessa.

Rakennusvalvonnan ilmoittajalle antama vastaus asiassa

Rakennusvalvonta ei puutu pengertämiseen alueilla, joissa luontaisesti vallitsee korkeuseroja tonttien välillä ja penkereen korkeuden ollessa alle 0,5 m se tapahtuu asemakaavan sallimissa rajoissa eivätkä tehdyt toimenpiteet lisää hulevesien kulkeutumista naapuritontille. Mitä tulee rakenteiden rajan ylityksiin, rakennusvalvonta ei ota kantaa rajariitoihin ja niihin liittyvät erimielisyydet ratkaistaan yksityisoikeudellisesti käräjäoikeudessa (liite 3 yrja).

Liitteet 2 ja 3 sisältävät henkilötietoja, minkä vuoksi niitä ei julkaista kaupungin verkkosivuilla.

Tiedoksi

Ilmoituksen tekijä, kiinteistön omistaja, Juha Lehtilä, Riikka Viitaniemi

Liitteet

- 1 Liite 1 Yrja
- 2 Liite 2 Yrja
(Verkkojulkisuus rajoitettu)
- 3 Liite 3 Yrja
(Verkkojulkisuus rajoitettu)